

142/2002. (VI. 28.) Korm. rendelet

az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter feladat- és hatásköréről

A Kormány az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) feladatáról és hatásköréről a következőket rendeli el:

1. § A miniszter a Kormány egészségpolitikai feladatainak teljesítése érdekében

a) kidolgozza a lakosság egészségi állapotával, egészségi állapotának megőrzésével kapcsolatos kormányzati teendőket, vizsgálja a kormánydöntések egészségügyre gyakorolt hatását;

b) közreműködik

ba) a gazdaságpolitika, a területfejlesztés, a településfejlesztés, a környezetvédelem és az oktatás egészségpolitikával való összehangolásában,

bb) az államháztartási törvényből fakadóan a központi költségvetéssel és a társadalombiztosítási alapok költségvetésével összefüggő és egyéb pénzügyi feladatok ellátásában,

bc) a gazdaság- és társadalompolitikai programok, az államháztartás, valamint a nemzetgazdaság szabályozó rendszerének a miniszter feladatkörét érintő kidolgozásában,

bd) az egészségügyi ellátórendszer finanszírozási szabályainak kidolgozásában;

c) együttműködik az egészségügyi érdek-képviselői szervezetekkel, szakmai szervezetekkel, különösen a szakmai kamarákkal, valamint a Magyar Tudományos Akadémia egészségüggyel foglalkozó tudományos testületével.

2. § A miniszter a Kormány szociál- és családpolitikai feladatainak teljesítése érdekében

a) meghatározza

aa) a népesség szociális ellátásával,

ab) a családok jólétének növelésével,

ac) a gyermekek védelmével,

ad) az időskorúak társadalmi kirekesztődésének meggátolásával,

ae) a fogyatékos személyek esélyei növelésével,

af) a pénzügyminiszterrel együttműködve a társadalombiztosítási nyugdíjpolitikával kapcsolatos kormányzati koncepcióból eredő feladatokat, cselekvési programokat;

b) koordinálja a Kormány népesedéspolitikai koncepciójának, valamint - az esélyegyenlőségi tárca nélküli miniszterrel együttműködve - a szociálisan hátrányos helyzetű rétegek esélyegyenlőségét biztosító kormányzati intézkedések kidolgozását és végrehajtását;

c) közreműködik a Kormány életszínvonal-politikájának, foglalkoztatási politikájának, lakáspolitikájának és területfejlesztési politikájának kidolgozásában és megvalósításában;

d) képviseli a Kormányt az országos érdekegyeztetésben a feladatkörét érintő témakörökben, és rendszeres kapcsolatot tart az önkormányzati érdek-képviselői szervezetekkel és az ágazat területén működő civil szervezetekkel.

3. § (1) A miniszter általános feladatai körében

a) irányítja, összehangolja és szervezi

aa) az egészségügyi és a szociális ellátás rendszerét,

ab) az ágazat feladatát érintő tudományos kutató tevékenységet,

ac) a társadalombiztosítással kapcsolatos egészség- és nyugdíjpolitikai feladatokat,

ad) a betegségek megelőzését célzó hatékony népegészségügyi program megvalósítását,

ae) az egészségmegőrzéssel kapcsolatos kormányzati feladatokat;

b) ellátja az ágazatába tartozó szakképesítés, felsőfokú szakirányú szakképzés, továbbá az Országos Képzési Jegyzék alapján hatáskörébe tartozó szakképesítések tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter jogkörét;

c) meghatározza

ca) az ágazat szakmai felügyeleti rendszerét,

cb) az egészségügyi és a szociális tevékenység gyakorlásához szükséges képesítési rendszert és követelményeket,

cc) az állami egészségügyi ellátás országos rendszerét,

cd) a szociális ellátás család-, gyermek- és ifjúságvédelem állami feladatait, rendszerét, ezen belül az egyes intézmények feladatait, az intézményrendszer működésének személyi és tárgyi feltételeit,

ce) az ágazati irányítása vagy felügyelete alá tartozó szervezetek veszélyhelyzet, szükségállapot, rendkívüli állapot (a továbbiakban: minősített időszak) esetén végzendő, honvédelemmel kapcsolatos feladatait, valamint a

honvédelemben részt vevő szerveket, a végrehajtás szakmai követelményeit, az irányítása alá tartozó szervek és a helyi igazgatási szervek együttműködésének rendjét,

cf) az ágazatban foglalkoztatottak tekintetében, a közalkalmazotti jogviszonnyal összefüggő egyes speciális kérdéseket, az egyes közalkalmazotti osztályba tartozó munkaköröket, az azokhoz kapcsolódó elnevezéseket, a munkakörök betöltéséhez szükséges iskolai végzettség (képesítés) megszerzése alóli végleges mentesítés szabályait,

cg) a rendkívüli munkavégzés és a készenlét elrendelésének feltételeit, a készenlét és a készenlét alatt végzett munka díjazását,

ch) az ágazati továbbképzés és a szociális szakvizsga szabályait, valamint a szakmai képesítés követelményeit;

d) működteti

da) a Szociális Tanácsot,

db) a Karitatív Tanácsot,

dc) az Egyházi Fenntartók Tanácsát,

dd) a Nemzeti Egészségügyi Tanácsot,

de) az Országos Fogyatékosügyi Tanácsot;

e) törvényességi felügyeletet gyakorol az ágazathoz tartozó szakmai kamarák felett;

f) támogatja és segíti az ágazat feladatait érintő kezdeményezéseket, a feladatokat segítő közhasznú és társadalmi szervezeteket;

g) ellátja a hatáskörébe tartozó minőségvédelmi, minőség szabályozási és hatósági minőség-ellenőrzési feladatokat;

h) gyakorolja a jogszabályban hatáskörébe utalt, valamint az irányítása alá tartozó szervek alapító okiratában meghatározott munkáltatói jogokat;

i) javaslatot tesz az ágazati illetménypótlékokra;

j) gondoskodik a feladat- és hatáskörével kapcsolatos statisztikai és egységes tájékoztatási információrendszer kialakításáról, működtetéséről és fejlesztéséről;

k) ellátja a külön jogszabály szerint hatáskörébe tartozó egyházakkal kapcsolatos ágazati feladatokat;

l) ellátja a külön jogszabály szerint hatáskörébe tartozó határon túli magyarokkal kapcsolatos ágazati feladatokat.

(2) A miniszter ágazati irányító jogköre kiterjed minden egészségügyi, szociális és családjogi tevékenységre, illetőleg ellátásra, függetlenül a tevékenységet folytató szerv jogállásától és alárendeltségétől.

4. § A miniszter a nemzetközi feladatai körében

a) részt vesz a feladatkörét érintő nemzetközi szervezetek munkájában, ennek keretében koordinálja más hazai állami szervek, érdek-képviselői szervezetek együttműködését, feladatainak ellátása érdekében kapcsolatot alakít ki a nemzetközi szervezetek tagországaival, valamint biztosítja a nemzetközi szervezetekben betöltött tagságából adódó feladatok végrehajtását,

b) előkészíti a feladatkörébe tartozó nemzetközi egyezményeket, koordinálja az egyezményekkel, ajánlásokkal kapcsolatos jelentések, vélemények előkészítését, gondoskodik a nemzetközi egyezmények hazai végrehajtásáról és közreműködik a nemzetközi kötelezettségeken alapuló, a nemzeti szabványosítással és az akkreditálással összefüggő jogalkotói munkában,

c) feladat körében ellátja az Európai Unióhoz való csatlakozással összefüggő munkálatokat, koordinálja az európai uniós csatlakozási folyamat nyomán felmerülő egészségpolitikai és szociálpolitikai tervezési feladatokat,

d) irányítja a NATO-tagsággal összefüggő ágazati feladatokat,

e) képviseli a Kormányt - annak eltérő döntése hiányában - az egészségügyi, a szociális és a családjogi tárgyú hivatalos nemzetközi rendezvényeken.

5. § A miniszter egészségpolitikai feladatai körében

a) meghatározza

aa) a közegészségügyi, népegészségügyi feladatokat, továbbá a feladat körébe tartozó szakterületek tekintetében - a környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel együttesen - az egészségre ható tényezők határértékeit,

ab) az egészséget károsító környezeti hatások megelőzéséhez és csökkentéséhez szükséges egészségvédelmi feladatokat,

ac) a várandós anyák és a gyermekek egészségmegőrzésével kapcsolatos feladatokat, a védőnői hálózat folyamatos működésének feltételeit,

ad) az élelmiszerek és az egyéb, emberi szervezettel érintkezésbe kerülő anyagok előállításának és forgalomba hozatalának egészségügyi feltételeit,

ae) a külön jogszabályban meghatározott veszélyes anyagok és készítmények előállításának, szállításának, raktározásának és forgalomba hozatalának, továbbá az ezekkel végzett tevékenység egészségügyi feltételeit,

af) a szervezett közösségekben való részvétel egészségügyi és higiénés feltételeit,

ag) a fertőző betegségek és járványok megelőzéséhez és leküzdéséhez szükséges feladatokat és intézkedéseket, az indokolt kötelező szűrővizsgálatok rendszerét,

ah) a nem fertőző betegségek megelőzéséhez és leküzdéséhez szükséges feladatokat és intézkedéseket, az indokolt, a kötelező és az ajánlott szűrővizsgálatok rendszerét,

ai) a gyógyhelyekkel, gyógyfürdőintézményekkel, gyógyvizekkel és egyéb természetes gyógytényezőkkel kapcsolatos egészségügyi követelményeket és feladatokat,

aj) az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerek (a továbbiakban: gyógyszerek) előállításának, minőségének, minőség-ellenőrzésének, törzskönyvezésének, forgalomba hozatalának, rendelésének, kiszolgáltatásának, ismertetésének szabályait,

ak) a nemzetközi kábítószer és pszichotróp egyezmény hatálya alá tartozó gyógyszerek forgalomba hozatalának, rendelésének és felhasználásának szabályait,

al) a kórház és orvostechikai termékek előállításának, forgalomba hozatalának és alkalmazásának feltételeit,

am) az egészségügyi ellátás szakmai szabályait,

an) az egészségügyi ellátás személyi, tárgyi és működési feltételeit,

ao) a szakirányítás, a szakfelügyelet és a szakmai ellenőrzés rendszerét,

ap) a minősített időszak esetén végrehajtandó honvédelmi célú intézkedéseket, elrendeli a feladatok végrehajtását szolgáló intézkedési tervek elkészítését,

aq) az ágazat struktúrájának és működésének tervezéséhez, ellenőrzéséhez szükséges információs rendszer működési alapelveit, eszközzrendszerét, cselekvési programjait, előírásait,

ar) a pénzügyminiszterrel egyetértésben a gyógyszerek kereskedelmi árrését,

as) a kábítószer-prevencióval kapcsolatos ágazati feladatokat,

at) az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzés követelményeit;

b) közzéteszi a gyógyszernek minősített termékekre vonatkozó külön jogszabályban meghatározott adatokat;

c) kidolgozza

ca) az egészségügyi ellátás rendszerének koncepcióját,

cb) az egészségügyi ellátás feladatait,

cc) a nonprofit szervezet és a profitorientált vállalkozások ellátási szerepvállalásának elveit, szabályait,

cd) az érdekelt szervezetekkel együttműködve az egészséget nem veszélyeztető munkavégzést biztosító szabályokat, a munkahelyek (munkakörülmények) egészségügyi feltételeit, a munkaalkalmasság egészségügyi követelményeit,

ce) a foglalkozás-egészségügyi szolgálat létrehozásának és működtetésének személyi és tárgyi feltételeit,

cf) a létesítmények tervezésének, létesítésének és üzemeltetésének közegészségügyi és egészségügyi feltételeit,

cg) a foglalkozási megbetegedések bejelentésére, kivizsgálására és nyilvántartására vonatkozó szabályokat,

ch) az iskolai tananyag részét képező egészségvédelmi, kábítószeres, dohányzás és alkohol elleni küzdelem szakmai javaslatát,

ci) az egészségügy területén fizetendő térítési díjakat;

d) irányítja

da) az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatot,

db) az egészségügyi ellátás országos hatáskörű szerveit és országos intézeteit,

dc) a felsőoktatási intézményekben folyó egészségügyi betegellátó tevékenységet,

dd) az egészségfejlesztési kutató tevékenységet,

de) az országos illetékességű, központi hivatalként működő Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Engedélyezési és Közigazgatási Hivatalát;

e) külön jogszabály szerint szakmai irányítást gyakorol az egészségügyi szakoktatás felett, kidolgozza a szakemberek utánpótlásának programját, kezdeményezi új graduális képzések bevezetését, irányítja, összehangolja és működteti a felsőfokú szakirányú szakképzés keretében létrehozott központi gyakornoki rendszert, valamint az egészségügyi dolgozók folyamatos továbbképzésének rendszerét;

f) külön jogszabály alapján koordinációs feladatokat lát el a felsőoktatási intézmények egészségügyet érintő tevékenységét illetően;

g) közreműködik a sportegészségügyi rendszer működtetésében, a tiltott teljesítményfokozó szerek használata elleni küzdelemben, a sport területén jelentkező egészségügyi feladatok - megelőzés, gyógyítás, rehabilitáció - megoldásában, részt vesz olyan programok kidolgozásában, amelyekben a sport mint az egészségmegőrzés eszköze szerepel.

6. § A miniszter szociál- és családpolitikai feladatai körében

a) meghatározza

aa) a társadalmi beilleszkedési zavarok megelőzéséhez szükséges intézkedéseket,

ab) a hátrányos helyzetűek támogatásának, gondozásának, illetve felzárkóztatásának programjait,

ac) az érdekelt miniszterek bevonásával az egészségkárosodott személyek társadalmi életben való részvételét elősegítő támogatásokat, szolgáltatásokat,

ad) a szociális intézményi ellátások és szolgáltatások rendszerét, illetve az azokra vonatkozó fejlesztési irányokat, feladatokat,

ae) a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerrel, a pénzügyminiszterrel együttműködve a nyugdíjpolitikával kapcsolatos programokat;

b) kidolgozza a családi támogatások és a gyermeknevelés támogatásának rendszerét;

c) részt vesz

ca) a gyámügyi és szociális igazgatás rendszerének kialakításában, működési feltételeinek megteremtésében,

cb) a lakáshoz jutás feltételeinek meghatározásában;

d) közreműködik a hajléktalanok társadalmi beilleszkedésének elősegítésében, valamint a Kormány kábítószer-ellenes és szenvedélybetegekre vonatkozó politikájának megvalósításában;

e) együttműködik az egyházi és más, nem állami szférába tartozó szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi intézményekkel, továbbá ösztönzi a lakosság karitatív csoportjainak működését;

f) irányítja a szociális, gyermek- és ifjúságvédelem országos intézeteit, országos, regionális és megyei kollégiumait;

g) a szociálisan hátrányos helyzetűek tekintetében közreműködik a Kormány foglalkoztatáspolitikai irányelveinek és cselekvési programjának kidolgozásában, ezen belül összehangolja a szociális ellátás rendszerét;

h) a fogyatékos személyek tekintetében

ha) közreműködik a Kormány foglalkoztatáspolitikai irányelveinek és cselekvési programjának kidolgozásában,

hb) előkészíti, illetve kidolgozza a fogyatékos személyek helyzetére vonatkozó jogszabályokat,

hc) közreműködik a foglalkozási rehabilitáció szabályainak kidolgozásában,

hd) az érintett miniszterek bevonásával kidolgozza és rendszeresen korszerűsíti az Országos Fogyatékosügyi Programot, és nyomon követi megvalósulását,

he) közreműködik a fogyatékos személyek munkaerő-piaci integrációját segítő speciális képzési és foglalkoztatási programok kidolgozásában, továbbá programokat dolgoz ki az esélyegyenlőség megteremtésére;

i) előkészíti, illetve megalkotja

ia) a családok védelmére, a szociális biztonságra, illetve a gyermeknevelésre és a gyermekvédelemre, továbbá a gyámúgyekre,

ib) a szociális ellátásra és szolgáltatásra,

ic) a társadalombiztosítási nyugellátásokra vonatkozó jogszabályokat;

j) a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszterrel együttesen koordinálja az Európai Szociális Karta végrehajtását, illetve teljes körű ratifikációjának előkészítését;

k) ellátja a jogszabály által hatáskörébe utalt egyéb jogalkotási feladatokat;

l) egyetértési jogot gyakorol a szociális felsőfokú képzést érintő jogszabályok megalkotásánál;

m) közreműködik a foglalkoztatáspolitikai eszközrendszerére és annak működtetésére vonatkozó jogszabályok előkészítésében.

7. § Az egészségbiztosítással kapcsolatban a miniszter irányítja az Országos Egészségbiztosítási Pénztárat és ellátja a számára jogszabályban meghatározott feladatokat.

8. § A nyugdíjbiztosítással kapcsolatban a miniszter irányítja az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóságot és ellátja a számára jogszabályban meghatározott feladatokat.

9. § A miniszter hatósági jogkörében

a) dönt azokban az esetekben, amelyekben valamely jogszabály egészségügyi szerv létesítését, átszervezését, megszüntetését, szakmai ellátási szintjének meghatározását, a hálózat fejlesztését vagy rekonstrukcióját a miniszter engedélyétől, előzetes hozzájárulásától vagy egyetértésétől teszi függővé,

b) jogszabályban meghatározott esetekben megteszi a szükséges intézkedéseket az ország közegészségügyi és járványügyi érdekei és a lakosság egészségének védelme érdekében, függetlenül attól, hogy az intézkedésekhez szükséges anyagi és egyéb feltételek biztosítása kit terhel,

c) ellátja mindazokat a hatósági jogköröket, amelyeket jogszabály a hatáskörébe utal.

10. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az egészségügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 154/1998. (IX. 30.) Korm. rendelet,

b) a szociális és családügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 171/1998. (X. 15.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 105/2000. (VI. 28.) Korm. rendelet,

c) a társadalombiztosítás igazgatási szerveinek irányításával kapcsolatos egyes jogszabályok módosításáról szóló 90/1999. (VI. 21.) Korm. rendelet 3. §-a,

d) a társadalombiztosítás igazgatási szerveinek irányításával kapcsolatos egyes jogszabályok módosításáról szóló 227/2000. (XII. 19.) Korm rendelet 6. §-a.